

Puglia – veelgestelde vragen	7
Favorieten	12
In vogelvlucht	14

Reisinformatie, adressen, websites

Informatie	18
Weer en reisseizoen	20
Reizen naar Puglia	22
Overnachten	27
Eten en drinken	30
Actieve vakantie, sport en wellness	33
Feesten en evenementen	36
Praktische informatie van A tot Z	38

Kennismaking – Feiten en cijfers, achtergronden

Puglia in het kort	44
Geschiedenis	46
Kustparadijzen – en niet alleen voor snorkelaars en duikers	50
Steenrijk en waterarm	54
Wat stenen vertellen – getuigen van vroege bewoning	56
Gekomen om niet meer weg te gaan – de ‘Noormannen’ in Zuid-Italië	59
Stupor Mundi, de ‘Verbazing der Wereld’ – keizer Frederik II	62
Bouwstijl met krullen – de Leccese barok	65
De concurrent van de aartsengel Michaël op de Gargano – Padre Pio	68
‘Waanzinsbeat’ – tarantella en pizzica	70
Ontsnappen uit de armoede? – Wens en werkelijkheid in de mezzogiorno	72
Trulli en masserie – het ‘woonlandschap’ in Puglia	74
De smaak van Puglia te pakken krijgen – pane e pasta	78

Onderweg in Puglia

Gargano en Isole Tremiti 82

De noordkust van de Gargano: de lagunemerén, Rodi Garganico	85
De oostkust van de Gargano: Peschici, Vieste, Mattinata	87
Isole Tremiti: San Nicola, San Domino	96
Wandeling op San Domino	99
Het binnenland van de Promontorio: Vico del Gargano, Foresta Umbra	102
Wandeling in het Foresta Umbra	103
Monte Sant'Angelo	105
San Giovanni Rotondo	110
Convento San Matteo in Lamis	111
Rignano Garganico	113

De oude Capitanata 114

Tavoliere: Castel Fiorentino, Lucera, Foggia, Ortona (Herdonia)	116
Subappennino Dauno: Troia, Orsara di Puglia, Bovino, Sant'Agata di Puglia	123
Fietstocht van Bovino naar Sant'Agata di Puglia	129
Aan de Golf van Manfredonia	131

Costa di Bari 136

Barletta	138
Uitstapjes vanuit Barletta: Canne della Battaglia, Andria	142
Trani	143
Bisceglie, Molfetta	150
Giovinazzo	151
Bitonto	152
Bari	153
Polignano a Mare, Abbazia San Vito	165
Conversano	167
Monopoli	169
Egnazia	170

Terra di Bari en Valle d'Itria 172

Canosa di Puglia	175
Castel del Monte	177
Ruvo di Puglia	179
Gravina in Puglia	181
Altamura	183

Inhoud

Gioia del Colle	186
Valle d'Itria	187
Noci, Alberobello	188
Op de fiets naar Locorotondo	189
Locorotondo	193
Cisternino	195
Martina Franca	196
Korte wandeling naar Locorotondo	198

Taranto en de Murgia Tarantina 200

Castellaneta	202
Mottola	204
Massafra	206
Wandeling door de Gravina di Laterza	208
Taranto	212
Grottaglie	218
Manduria	219

Provincia di Brindisi 224

Ostuni	226
Fietstocht naar de Dolmen di Montalbano	227
Francavilla Fontana	229
Oria	231
Brindisi	233
De kust ten noorden van Brindisi	239
Wandeling naar de Torre Guaceto	241

Lecce en de Salento 244

Lecce	247
Tavoliere di Lecce, Abbazia di Santa Maria di Cerrate	257
Salice Salentino, Copertino	258
Naar de Murgia Salentina	259
Grecia Salentina	260
Galatina	261
Nardò	264
Maglie	265
Muro Leccese	266
Langs de Ionische kust: Porto Cesareo, Parco Naturale Portoselvaggio	266
Wandeling aan de Baia di Portoselvaggio	267
Gallipoli	269
Tussen Gallipoli en Capo S. Maria di Leuca, Capo Santa Maria di Leuca	276
Langs de Adriatische kust: Tricase Porto, Castro Marina en Castro, Santa Cesarea Terme, Porto Badisco en Capo d'Otranto	278
Otranto	281

De kust ten noorden van Otranto: Laghi Alimini, San Cataldo	286
Toeristische woordenlijst	288
Culinaire woordenlijst	290
Register	292
Fotoverantwoording en colofon	296

Op ontdekkingsreis

Vissen met de trabucco – een wandeling langs de kust van de Gargano	90
In het voetspoor van de aartsengel Michaël	106
Een ‘gezouten’ uitstapje naar de Salina di Margherita di Savoia	134
Naar Sint-Nicolaas – een bezoek aan de Basilica San Nicola in Bari	158
Bizarre werelden – naar de grotten van Castellana en Putignano	190
Uitstapje naar de grottenstad Matera in de regio Basilicata	209
Op bezoek in de cantina van de Primitivo- wijnboeren	220
Geen pulp – Lecce en de kunst van de cartapesta	254
Vloeibaar goud uit olijven – ‘in de olie’ in Gallipoli	270
Het vloermozaïek van Otranto	282

Heerlijk loungen in een café in de ‘witte stad’ Ostuni

Kaarten en plattegronden

Stadsplattegronden

Lucera	119
Trani	147
Bari	155
Taranto	213
Brindisi	235
Lecce	251

Route- en detailkaarten

Garganokust: <i>trabucchi</i> , wandeling	91
Isola San Domino, wandeling	100
Foresta Umbra, wandeling	104
Santuario di San Michele Arcangelo	107
Bovino-Sant'Agata di Puglia, fietstocht	129
Salina di Margherita di Savoia	135
Basilica San Nicola	160
Alberobello-Locorotondo, fietstocht	189
Grotte di Castellana en Grotta di Putignano	191
Martina Franca-Locorotondo, wandeling	198
Gravina di Laterza, wandeling	208
Matera: grottenstad	210
Manduria: <i>cantina</i> van de Primitivo-wijnboeren	221
Ostuni-Dolmen di Montalbano, fietstocht	227
Riserva Naturale Torre Guaceto, wandeling	241
Baia di Portoselvaggio, wandeling	268
Gallipoli: olijfmolen en Chiesa della Purità	271
Otranto: vloermozaïek	283

De charme van Puglia's kust: Santa Cesarea Terme aan de Adriatische Zee

Puglia – veelgestelde vragen

Maar weinig tijd? Een eerste kennismaking met Puglia

Voor wie in Bari aankomt, is een kleine tour langs de kust in noordelijke richting een aanrader; dat geeft u de gelegenheid de kathedraal in **Trani** te bezichtigen en in het achterland **Ruvo di Puglia** en **Bitonto** te bezoeken. Via het lieflijke **Valle d'Itria** met zijn duizenden *trulli*, het archeologisch interessante **Egnazia** en het betoverende **Polignano a Mare**, dat ook op culinair gebied het een en ander te bieden heeft, keert u terug naar **Bari**, waar de kathedraal met het grafmonument van de heilige Nicolaas een belangrijke bezienswaardigheid is.

Arriveert u in **Brindisi**, dan ligt een rondrit langs de kust van het **schiereiland Salento** voor de hand, met een stop in **Otranto**, **Galatina** en zeker in **Lecce**. Op de terugweg zou u dan nog een kijkje kunnen nemen in de wijnstroken **Salice Salentino** of **Manduria**,

alvorens uw korte vakantie af te sluiten in het **Valle d'Itria**.

Twee of drie weken in Puglia

Veel beter af is degene die wat langer in Puglia kan blijven. In een week of drie zou u alle streken van de regio kunnen

Een eerste kennismaking met Puglia

Op ontdekkingsreis

Vissen met de trabucco – een wandeling langs de kust van de Gargano

Tussen Peschici en Vieste staan zonderlinge houten stellages aan zee, met ver uitstekende armen, een wirwar van touwen en in het midden een net: de zogeheten trabucchi. Tijdens een wandeling van Peschici naar de Torre Gusmai of van Vieste naar de Spiaggia di Scialmarino kunt u deze vernuftige constructies aan een nader onderzoek onderwerpen.

Kaart: ► E/F 2

Variant 1: Peschici-Spiaggia di San Nicola-Torre di Calalunga-Torre Gusmai.

Variant 2: Vieste-Torre di Porticello-Spiaggia di Scialmarino.

Duur: iedere variant 2,5 à 3 uur.

Al Trabucco da Mimi: Loc. Punta San Nicola, tel. 0884 96 25 56, www.altrabucco.it, mei-sept. dag. 's middags en 's avonds, daarbuiten alleen op za. en zon- en feestdagen, menu vanaf € 20.

La Rinascita dei Trabucchi Storici: tel. 0884 70 17 43, mob. 340 684 87 37, www.trabucchidelgargano.org.

De werking van de *trabucco* (meervoud *trabucchi*) wordt niet op het eerste gezicht duidelijk, hoewel u al snel zult vermoeden dat de paalconstructies aan zee iets met de visvangst te maken moeten hebben. En dat klopt: ze ma-

Lo Spione della Puglia – de Uitzicht van Puglia – wordt Sant'Agata treffend genoemd

Eten en drinken

Smakelijk – La Cantina della Canonica: Via Volpe e Nova 28, tel. 0881 98 40 26, do.-di. 's middags en 's avonds, menu € 15-20. Deze gezellige familie-trattoria ligt in een straatje vlak bij de Piazza Belvedere (ook XX Settembre). In een keldergewelf worden smakelijke seizoensgerechten geserveerd. De dagshotel is de beste keus.

Info en festiviteiten

Internet: www.comune.santagatadipuglia.fg.it (Italiaans).

Bus: bussen van de Ferrovie del Gargano naar Foggia.

Festa di San Matteo: laatste zo. in sept. Met onder andere een traditionele vee-markt.

Aan de Golf van Manfredonia

De Golf van Manfredonia strekt zich uit tussen Mattinata en de noordelijke Costa di Bari. Afzettingen van rivieren uit de Appennino hebben aan de kust een duinlandschap gevormd, waarvan het achterland tot het begin van de 20e eeuw bestond uit moeras. Tegenwoordig worden in deze vlakke, die onder Mussolini werd drooggelegd, groenten geteeld. Het langgerekte zandstrand ten zuiden van Manfredonia nodigt uit tot zwemmen en zonnebaden.

Manfredonia en omgeving

► E 4

De Golf van Manfredonia is genoemd naar de stad, hoewel deze pas in 1256 werd gesticht. Voor die tijd was Siponto

Vers van de grill – Lisi: Via Verdi 57, tel. 080 480 15 47, di.-za., vanaf € 6. In deze kleine zaak worden vlees, worst en ingewanden samen met groenten gegrild (*arrosta alle brace*).

Tussendoortje – Caffè Tripoli: Via Garibaldi 25, tel. 080 480 52 60, dag. 7-23 uur. Dit uitnodigende café is fantastisch voor een pauze en een tussendoortje. Op warme dagen zorgen een *granita* (Italiaans waterijs) of ijsthee met een citroensorbet voor afkoeling.

Winkelen

Zoetigheid – Confetti di Sulmona: Piazza Plebiscito 6, tel. 080 430 56 29, www.confetteriasulmona.com, juni-sept. dag. 9.30-14, 17-22, okt.-mei ma.-

za. 9.30-13, 17-20 uur. Heel aparte bloemen en boeketten – bijna alles is gemaakt van gesuikerde amandelen en chocolade. Bedriegelijk echt!

Info en festiviteiten

IAT: Piazza Roma 37, tel. 080 480 57 02, ma.-za. 9-13, di., do. 16-19 uur.

Trein: treinen naar Bari en Taranto. Vooral de treinreis naar Taranto (een halfuur) is landschappelijk erg mooi. Station op loopafstand ten westen van het oude centrum.

Festival della Valle d'Itria: half juli-begin aug., www.festivaldellavalleditria.it. Internationaal muziekfestival. Veel opera's worden uitgevoerd op de binnenplaats van het Palazzo Ducale.

Architectuur die uitnodigt tot samenzijn: de Piazza XX Settembre in Martina Franca – barokelementen verlenen het plein een bijzondere sfeer

IN EEN OOGOPSLAG

Provincia di Brindisi

Bezienswaardigheden

Ostuni: het *centro storico* van de ‘witte stad’ is zowel uit de verte als van dichtbij een lust voor het oog. Zie blz. 226.

Archeologisch museum in Brindisi: erg interessant is de afdeling over onderwaterarcheologie. Zie blz. 237.

Actief

Fietstocht naar de Dolmen di Montalbano: deze dolmen, een van de mooiste van Puglia, ligt aan de weg van Ostuni naar Fasano. Zie blz. 227.

Fietstocht naar de Specchia Miano: over kleine weggetjes fietst u vanuit Francavilla Fontana langs oude olijfgaarden naar een monument van aanzienlijke afmetingen uit de steentijd. Zie blz. 230.

Wandeling langs de kust: door het zand, door *macchia* en over rotsen loopt u naar de wachttoren Torre Guaceto – inclusief zwempauze. Zie blz. 241.

De avond valt in de witte stad Ostuni – beslist geen reden om de dag al af te sluiten

seriamorrone.it (Italiaans, Engels), 2 pk € 50-130. Deze in olijfolie gespecialiseerde agriturismo ligt ten zuidwesten van Ostuni idyllisch op een heuvel en verhuurt mooi ingerichte kamers en appartementjes. Vanaf het terras hebt u een prachtig uitzicht en in het aangrenzende bos kunnen ontspannende wandelingen worden gemaakt.

Eten en drinken

Alles klopt – Lamiola Piccola: Contrada Lamiola Piccola, tel. 0831 35 99

72, mob. 339 236 07 91, www.lamiolapiccola.com, di.-zo. 's middags en 's avonds, in de zomer dag., menu € 30. In deze 17e-eeuwse masseria eet u geweldig goed. Bijna alle ingrediënten zijn van het bedrijf zelf afkomstig. De antipasti zijn hier al gewoonweg poëzie. Sowieso straalt het hele complex een gevoel van welbehagen uit. Ook kamers en appartementen (2 pk € 100-150).

Rustiek en populair – Il Gatto Rosso: Largo Lanza 6, mob. 349 074 64 35, www.gattorosso.it, dag. vanaf 12 uur. In deze zaak – een mix van een pizzeria en een *birreria* in een grotgewelf – is het

Bezienswaardigheden

Abbazia di Santa Maria di Cerrate: de kleine, Byzantijns geïnspireerde abdijkerk met restanten van fresco's en een wonderschone bogengalerij staat op het terrein van een verlaten, idyllisch gelegen masseria. Zie blz. 257.

De villa's van Santa Maria di Leuca: speelse en aparte architectuur aan het einde van de wereld. Zie blz. 277.

Actief

Wandeling naar de Baia di Portoselvaggio: deze schilderachtige baai is een prachtbestemming voor een wandeling langs de kust en bovendien de moeite waard voor een zwempauze. Zie blz. 267.

Tussen Capo Sant'Andrea en Torre dell'Orso: bizar gevormde rotsen kunnen zowel onder water tijdens het snorkelen of duiken worden bewonderd als tijdens een fraaie wandeling langs de kust. Zie blz. 285.

Sfeervol genieten

Il Fornaio in Lecce: deze kleine traditionele bakkerij aan de Piazza Sant'Oronzo heeft voor iedere smaak wel iets – allerlei soorten brood, zoet of hartig gebak, focaccia en *taralli*, maar ook gedroogde vijgen met amandelen. Heerlijk! En daarna onderuitzakken op de Piazza en genieten. Zie blz. 257.

A Casa Mia: koken is de passie van Andrea D'Amico. Door een glazen wand kunt u hem in zijn restaurant in Tricase Porto in de keuken aan het werk zien. Zie blz. 279.

Oud zwembad in Santa Cesarea Terme: een zwembad aan zee tegen een decor van bizar gevormde rotsen. Zie blz. 280.

Uitgaan

Gibò: van overal in de Salento komt jong, danslustig volk naar deze disco boven de Baia di Ciolo bij Santa Maria di Leuca. Zie blz. 278.

Genieten van de natuur vanaf de eerste rang: de kust tussen Sant'Andrea en Torre dell'Orso

Eten en drinken

Buiten het seizoen sluiten op een paar bars na vrijwel alle zaken. Ieder jaar duiken er weer nieuwe restaurants op, terwijl andere zijn verdwenen. Dus ga als u iets wilt eten uw neus achterna of zoek een van de (bewegwijzerde) agriturismo op.

Actief

Surfen – **Buriana Surf Center:** aan het strand van Frassanito, mob. 393 857 57 60, kantoor: Lecce, Via Cesare Battisti 7, tel. 0832 27 76 47. Surflessen, ver-

huur van uitrusting; meer filialen aan de Adriatische kust. **Frassanito Surfpoint** op de gelijknamige camping ten zuiden van Sant'Andrea biedt naast windsurfen ook kitesurfen aan, www.frassanitosurfpoint.com.

Informatie

Bus: tussen Lecce en San Cataldo rijdt stadsbus lijn 32 van de SGM (www.sgmlecce.it). Voor de Laghi Alimini, Sant'Andrea en Torre dell'Orso hebt u een eigen auto nodig.